

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Житомирський державний університет імені Івана Франка

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю

2 лютого – 8 лютого 2026 року

Житомир-2026

УДК 81'243'42:82:378.147
А 43

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 5 від 27 лютого 2026 року)

Рецензенти:

Калінін Вадим, кандидат педагогічних наук, доцент, В.о. директора комунального закладу "Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти" Житомирської обласної ради, професор кафедри психології.

Кубрак Сніжана, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Черниш Оксана, кандидат філологічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи, розвитку людського капіталу та соціального лідерства Державного університету «Житомирська політехніка».

Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури: Збірник матеріалів науково-практичної Інтернет-конференції з міжн. участю / За заг. ред. Папіжук В. О., Григор'євої Т. Ю., Прокопчук Н. Р., Савчук І. І. Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2026. 189 с.

Збірник матеріалів науково-практичної Інтернет-конференції містить результати досліджень науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, аспірантів, здобувачів вищої освіти та молодих учених із сучасних напрямків досліджень лінгвістики, міжкультурної комунікації, методики навчання іноземних мов та літературознавства.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на літературні джерела та інші відомості відповідають автори публікацій. Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

ISBN

УДК 81'243'42:82:378.147

© Житомирський державний університет імені Івана Франка

| ЗМІСТ СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ | |
|--|----|
| Бабенко Катерина АКТИВНІ ФОРМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ІЗ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 6 |
| Бодик Остап RETHINKING TEACHING AND ASSESSMENT IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION: DIGITAL PEDAGOGY, STUDENT AGENCY, AND AI- SUPPORTED FEEDBACK | 11 |
| Григор'єва Тетяна, Колеснікова Іванна ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА СТАРШОКЛАСНИКІВ | 18 |
| Григор'єва Тетяна, Харчишина Юлія МУЛЬТИМОДАЛЬНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ | 23 |
| Дуброва Оксана, Гердова Марина CURRENT TRENDS IN THE USE OF GAMIFICATION IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION | 29 |
| Дуброва Оксана, Мусієнко Юлія THEORETICAL AND SCIENTIFIC-METHODICAL BASIS OF USING PODCASTS IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH | 32 |
| Калініна Лариса, Рибчинська Даша ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР УЧНІВ СТАРШОГО ЕТАПУ ЗЗСО В КОНТЕКСТІ ЛІНГВОДИДАКТИКИ | 37 |
| Климович Юлія, Талько Євгенія РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗЗСО | 45 |
| Кузьменко Олена, Смоляр Аліна РЕАЛІЗАЦІЯ КОНТЕКСТУАЛЬНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ ВОСЬМИКЛАСНИКІВ НА ОСНОВІ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ДОВІДКОВИХ РЕСУРСІВ | 50 |
| Курбатова Тетяна, Мосієвич Лариса РОЗБУДОВА АСИНХРОННОЇ СТІЙКОСТІ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ БЛЕКАУТІВ | 56 |
| Лісова Юлія, Кравчук Дарина ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ GOOGLE У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ | 60 |
| Нагорнюк Назарій ПІДПРИЄМЛИВІСТЬ І ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ЗМІСТОВА ЛІНІЯ В КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФІЛЬНО-АДАПТАЦІЙНОГО ЦИКЛУ | 66 |

| | |
|--|-----|
| Панченко Віолетта РОЗВИТОК НАВИЧОК МОВЛЕННЄВОЇ ВВІЧЛИВОСТІ ЧЕРЕЗ ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ | 71 |
| Папіжук Валентина, Орел Тетяна ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ МЕДІАЦІЇ ЯК КЛЮЧОВОЇ СКЛАДОВОЇ СУЧАСНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ | 76 |
| Прокопчук Наталія РОЛЬ ГЕЙМІФІКАЦІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ | 85 |
| Прокопчук Наталія, Сдободенюк Настя РОЗВИТОК ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ УЧНІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОГО КЛАСТЕРУ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ДРАМАТИЗАЦІЇ | 92 |
| Прокопчук Наталія, Хмель Вікторія ВИКОРИСТАННЯ STEM-АКТИВНОСТЕЙ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ | 97 |
| Школа Ірина, Созанський Ростислав НІМІ МУЛЬТФІЛЬМИ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ УСНОГО АНГЛОМОВНОГО МОВЛЕННЯ | 102 |
| Школа Ірина, Терещенко Олександра СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ЗНИЖЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ТРИВОЖНОСТІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ | 106 |
| Шрамак Борис МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ДИДАКТИЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ | 112 |
| НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ | |
| Бахмутова Лариса КОНЦЕПЦІЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ | 118 |
| Коробова Ольга ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО ЗАСОБАМИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ | 124 |
| Кузьменко Олена, Іщук Володимир МЕМУАРНІ ТЕКСТИ АНГЛОМОВНИХ ПОЛІТИКІВ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ МОВНОЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ | 130 |
| | |

| | |
|---|-----|
| Перова Світлана ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА ТВОРІВ ЖАНРУ ФЕНТЕЗИ В ОРИГІНАЛІ ТА ПЕРЕКЛАДАХ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ С. КОЛЛІНЗ «ГОЛОДНІ ІГРИ»)..... | 137 |
| ЛІНГВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ | |
| Дуброва Оксана, Бобошко Марія FUNCTIONAL CLASSIFICATION OF SLANG IN THE ENGLISH-SPEAKING QUEER COMMUNITY | 141 |
| Дуброва Оксана, Величко Ірина STRATEGIES FOR TRANSLATING CULTURALLY MARKED VOCABULARY | 146 |
| Калініна Лариса, Забродська Лариса ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ МІЖЛІНГВІСТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА УЧНІВ ПРОФІЛЬНОГО ЛІЦЕЮ АКАДЕМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ЯК СКЛАДНИК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ | 149 |
| Калініна Лариса, Леднік Софія ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПОШУКОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОГНІТИВНИХ ВМІНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ | 155 |
| Козирь Єлизавета ЛІНГВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ | 163 |
| Савчук Інна, Мудрієвський Богдан СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ | 167 |
| СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ: СИНХРОНІЯ І ДІАХРОНІЯ | |
| Грищенко Олена MANIFESTATIONS AND FUNCTIONS OF UNCERTAINTY IN MODERN FICTIONAL DISCOURSE | 172 |
| Залізник Ангеліна ГЕНДЕРНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ СІМЕЙНИХ РОЛЕЙ У ДИСКУРСІ АНІМАЦІЙНОГО СЕРІАЛУ «'С' ЗНАЧИТЬ СІМ'Я»..... | 176 |
| Туршукова Наталя D.TRUMP'S DISCOURSE OF "PEACEMAKER AND UNIFIER"..... | 181 |
| Цапро Галина НАРАТИВНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ЧИК-ЛІТ | 184 |

НАРАТИВНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ЧИК-ЛІТ

Художня проза, що в літературознавчому дискурсі позначається терміном чик-літ (*chick-lit*), формується наприкінці ХХ століття в тісному зв'язку зі щоденниковими формами письма та іншими різновидами особистісної нарації. Для ранніх англomовних текстів цього напрямку характерне використання щоденникового формату не лише як зовнішнього композиційного прийому, а як базового принципу організації наративу. Датовані записи, списки, короткі епізодичні фрагменти визначають ритм оповіді та спосіб подання досвіду. Наративний рух забезпечується послідовністю таких одиниць, тоді як ретроспективне впорядкування та причинно-наслідкова реконструкція подій залишаються другорядними або майже відсутніми [2; 5]. У результаті оповідь тяжіє до теперішнього моменту, а смисл формується через накопичення зафіксованих ситуацій, а не через їх інтеграцію в цілісну історію.

Тексти, організовані за цією моделлю, складаються з коротких фрагментів, написаних у безпосередній часовій близькості до подій. Епізоди змінюють один одного з мінімальними переходами, а зафіксовані ситуації рідко повертаються в подальшій оповіді. Нараторка майже не зупиняє перебіг подій, щоб переосмислити їх із пізнішої перспективи. Її увага спрямована на дрібні повсякденні обставини, незначні соціальні взаємодії та короточасні емоційні реакції. Такі моменти фіксуються в момент їх виникнення і надалі залишаються майже незмінними. Зв'язок між ними забезпечується послідовністю та повторюваністю, а не розвитком цілісної психологічної лінії. У цьому сенсі

нарративна тяглість створюється не через внутрішній розвиток персонажа, а через регулярність фіксації схожих переживань [1].

Щоденникова нарація в межах жанру чик-літ тісно пов'язана з практиками самоспостереження. Писання відбувається паралельно з проживанням досвіду й зосереджується на реєстрації емоційних станів, тілесних реакцій і повсякденних дій. Пояснення або інтерпретація цих елементів у тексті мінімальні. Події подаються як самодостатні факти, а зв'язки між ними рідко проговорюються. Така організація оповіді відповідає щоденниковим формам автонаративного письма, для яких характерна обмежена інтерпретативна дистанція й відсутність ретроспективної інтеграції пережитого [7].

У результаті досвід у ранньому чик-літ постає як сукупність моментів, розміщених поруч. Повсякденне життя нараторки розкладається на окремі записи, що співіснують без повного узгодження між собою. Наративний смисл формується через щільність і повторюваність, а не через рефлексію. Суб'єктивність розподіляється між епізодами, і «я» не набуває стабільної психологічної цілісності. Внутрішній світ персонажа подається не як процес, а як послідовність реакцій, що не вибудовуються в довготривалу траєкторію.

Така форма оповіді істотно обмежує способи репрезентації психологічного розвитку. Щоденникова нарація точно передає переживання в момент їх виникнення, однак не створює умов для їх подальшого осмислення. Емоційні реакції фіксуються у своїй безпосередності й рідко повертаються в тексті з метою переоцінки. Вони не вибудовуються в ширший особистісний контекст. Унаслідок цього афективна інтенсивність витісняє психологічну глибину, а оповідь зосереджується на реакції, а не на рефлексії.

У межах раннього чик-літ така діаристична модель підтримує уявлення про суб'єктивність, засновану на постійному самоконтролі. Нараторка послідовно фіксує власні емоції, тілесні реакції та соціальні взаємодії, проте ці спостереження не переростають у тривале самопізнання. «Я» формується через

повторення схожих ситуацій, реакцій і тривог. Зміни, що відбуваються, мають епізодичний характер і не розгортаються як безперервний психологічний процес.

Ця наративна логіка корелює з постфеміністськими дискурсами кінця ХХ століття, у межах яких особистий досвід підлягає постійному самоспостереженню та оцінюванню [3; 4]. Щоденник функціонує як простір вимірювання й реєстрації повсякденного життя, не перетворюючи його на рефлексивний або трансформаційний наратив. Оповідання в такій моделі виконує передусім документальну функцію, а не функцію переосмислення пережитого. Сучасні дослідження доповнюють це розуміння, звертаючи увагу на соціокультурний вимір читання чик-літ. Звернення до цього жанру пов'язане не лише з репрезентацією повсякденного досвіду, а й із практиками емоційного самоогляду та регуляції, які формуються в межах читацьких спільнот [8]. Взаємодія постфемінізму та жанрових конвенцій формує літературні практики, пов'язані з темами материнства й самоідентифікації у популярних жанрах, що споріднені з чик-літ [6].

Водночас наприкінці 1990-х — на початку 2000-х років у межах жанру поступово окреслюється трансформація цієї моделі. Зберігаючи першоособову перспективу, пізніші тексти дедалі частіше відмовляються від жорсткої щоденникової сегментації. Досвід починає подаватися з позиції, що передбачає часову дистанцію, вибір і часткову ретроспекцію. Це створює передумови для наративної зв'язності та психологічної тяглості. Базові наративні принципи чик-літ адаптуються до національних і міських контекстів без втрати жанрової впізнаваності розгортається в часі

У таких текстах пам'ять набуває структурної ролі. Минулі події не лише фіксуються, а й повертаються в оповіді, співвідносяться між собою та переоцінюються. Емоційні стани вбудовуються в ширший наративний контекст і поступово набувають внутрішньої логіки. Психологічна мотивація стає більш читабельною не через прямий аналіз, а через наративне поєднання досвіду в часі.

Таким чином, чик-літ поступово переходить від щоденникової фіксації до психологічної оповіді, у якій внутрішнє життя постає не як сукупність реакцій, а як процес, що розгортається в часі.

Розширення тематичних і наративних меж чик-літ фіксується і в сучасних міждисциплінарних дослідженнях. Поєднання елементів чик-літ з іншими наративними формами свідчить про зростаючу жанрову гнучкість і здатність цього типу прози включати складні соціальні й етичні проблеми [9].

Отже, еволюція наративних стратегій у чик-літ засвідчує поступовий зсув від фрагментарної щоденникової фіксації до більш зв'язної психологічної оповіді. Ця трансформація не означає відмови від першоособової перспективи чи інтимності нарації, однак змінює сам спосіб організації досвіду в тексті. Якщо ранні зразки жанру тяжіють до безпосереднього документування пережитого, то пізніші тексти дедалі частіше вибудовують внутрішню логіку подій, залучаючи пам'ять, ретроспекцію та наративну вибірковість. У цьому процесі чик-літ виходить за межі ситуативної конфесійності й набуває рис популярної психологічної прози, у якій суб'єктивність формується не лише через реакцію, а й через наративне осмислення власного досвіду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Fludernik M. *Towards a 'Natural' Narratology*. London: Routledge, 1996. 454 p.
2. Genette G. *Narrative Discourse*. Oxford: Blackwell, 1980. 285 p.
3. Genz S., Brabon B. *Postfeminism: Cultural Texts and Theories*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2009. 256 p.
4. Gill R. *Gender and the Media*. Cambridge: Polity Press, 2007. 208 p.
5. Rimmon-Kenan S. *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*. 2nd ed. London: Routledge, 2002. 176 p.

6. Roy S. Reading Mom Lit: Feminism, Postfeminism and the Maternal Dilemma. *IAFOR Journal of Arts & Humanities*. 2022. Vol. 9, No. 1. P. 9–22.
7. Smith S., Watson J. *Reading Autobiography: A Guide for Interpreting Life Narratives*. 2nd ed. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2010. 266 p.
8. Span M. Caring for the Self: A Case-Study on Sociocultural Aspects of Reading Chick-Lit. *Journal of Popular Romance Studies*. 2022. P. 1–18.
9. Wurr J. Surrogacy and Dystopian Positionality: Narrative Reproduction between Speculative Fiction and Chick Lit. *Asian Journal of Medical Humanities*. 2024. Vol. 3, No. 1. P. 1–15.